

Riedsútstel

Oerlis	: 19 februari 2026
Agindapunt	: 4
Status	: Oordeelsvormend
Program	: 7. Volksgezondheid en milieu
Eardere behandeling	: Byld 5 februari 2026, agendapunt 8
Portefúljuhâlder	: Dhr. J.E. Boerema
Taheakke	: 1. Concept warmteprogramma 2. Communicatiestrategie energietransitie 3. Communicatiestrategie dorpenaanpak 4. MER-beoordeling
Saak- en stiknûmer	: 2026011414159/26ZG000914

Underwerp

Kaders en keuzes concept Warmteprogramma Achtkarspelen

Wy stelle jo foar:

1. Kennis te nemen van het concept Warmteprogramma Achtkarspelen.
2. In een oordeelsvormende vergadering richting en aandachtspunten mee te geven voor de verdere uitwerking van het warmteprogramma.
3. Het college te verzoeken deze input te betrekken bij het opstellen van het definitieve warmteprogramma.

Koarte gearfetting

De gemeente Achtkarspelen werkt aan een warmteprogramma waarin wordt beschreven hoe woningen en gebouwen in de komende jaren stap voor stap kunnen overstappen op duurzame warmte. Het programma geeft richting aan keuzes voor de periode 2026–2035 en vormt het kader voor verdere uitwerking en uitvoering. Het opstellen van dit warmteprogramma is een wettelijke verplichting voor gemeenten op grond van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie en wordt minimaal eens per vijf jaar herijkt. Met dit voorstel wordt de gemeenteraad gevraagd om in een oordeelsvormende vergadering kennis te nemen van het concept warmteprogramma en aandachtspunten en richting mee te geven voor de verdere uitwerking. Deze input wordt betrokken bij het opstellen van het definitieve warmteprogramma, dat door het college van burgemeester en wethouders wordt vastgesteld.

Foech ried/kolleezje

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd tot het opstellen en vaststellen van het warmteprogramma. Gezien de grote maatschappelijke impact van de warmtetransitie én op verzoek van de gemeenteraad wordt de raad betrokken bij dit proces, zodat hij richtinggevende aandachtspunten kan meegeven die door het college worden betrokken bij de verdere uitwerking.

Ynlieding

De gemeente Achtkarspelen werkt aan een warmteprogramma, herijking van de warmtetransitievisie uit 2021, waarin wordt vastgelegd hoe de gebouwde omgeving in de komende jaren stapsgewijs kan overstappen op duurzame warmte. Dit warmteprogramma vormt het vervolg op de Transitievisie Warmte en geeft richting aan keuzes en prioriteiten voor de periode 2026–2035.

De warmtetransitie heeft grote maatschappelijke impact en raakt inwoners, dorpen en bedrijven. Op verzoek van de gemeenteraad wordt het concept warmteprogramma daarom eerst in een oordeelsvormende vergadering besproken. Met deze bespreking wordt de raad in de gelegenheid gesteld om aandachtspunten en richting mee te geven voor de verdere uitwerking, voordat het college overgaat tot vaststelling.

Histoarje

In 2021 heeft de gemeente Achtkarspelen de Transitievisie Warmte vastgesteld. In de jaren daarna zijn eerste stappen gezet in de uitvoering van de warmtetransitie, onder andere door verkenningen in enkele dorpen en het opzetten van een uitvoeringsorganisatie. Op grond van landelijke wet- en regelgeving zijn gemeenten verplicht een warmteprogramma op te stellen. Het warmteprogramma vervangt de Transitievisie Warmte en bouwt voort op eerder vastgesteld beleid en opgedane ervaringen. Het programma wordt opgesteld voor de periode 2026–2035.

Te berikken effekt

Met deze oordeelsvormende bespreking wordt beoogd om inzicht te krijgen in de aandachtspunten en richtinggevende uitgangspunten van de gemeenteraad voor het warmteprogramma. Deze input draagt bij aan een zorgvuldige verdere uitwerking van het warmteprogramma en aan een proces waarin de raad en het college gezamenlijk werken aan een breed gedragen aanpak van de warmtetransitie.

Argumenten

1. Het concept warmteprogramma vormt een belangrijk kader voor de warmtetransitie

Het warmteprogramma beschrijft de hoofdlijnen en uitgangspunten voor de warmtetransitie in Achtkarspelen voor de komende jaren. Kennisnemen van het concept stelt de raad in staat zich een beeld te vormen van de voorgestelde aanpak, voordat verdere keuzes worden uitgewerkt.

2. Een oordeelsvormende bespreking biedt ruimte voor richting en inhoudelijke aandachtspunten

De warmtetransitie heeft grote maatschappelijke impact. Een oordeelsvormende vergadering geeft raadsleden de gelegenheid om te reageren op het kader van het warmteprogramma en richting en aandachtspunten mee te geven. Hierbij kan onder meer worden ingegaan op:

- het gewenste ambitieniveau en tempo van de warmtetransitie;
- de uitgangspunten voor keuzes in warmteoplossingen;
- de rol van betaalbaarheid en energiearmoede;
- de gewenste rol van de gemeente in de warmtetransitie;
- de balans tussen de dorpenaanpak en de brede aanpak voor alle inwoners.

Deze opsomming is richtinggevend en we nodigen de raad uit om andere aandachtspunten mee te geven.

3. Verwerking van de inbreng van de raad draagt bij aan een zorgvuldige verdere uitwerking

Door de inbreng van de raad expliciet te betrekken bij het opstellen van het definitieve warmteprogramma, wordt het programma beter onderbouwd en sluit het beter aan bij bestuurlijke en maatschappelijke aandachtspunten. Dit draagt bij aan draagvlak en een zorgvuldig besluitvormingsproces.

Alternativen

Een alternatief is om het concept warmteprogramma zonder voorafgaande oordeelsvormende bespreking verder uit te werken en door het college vast te laten stellen.

In dat geval wordt de raad pas in een latere fase geïnformeerd. Dit alternatief biedt minder ruimte voor vroegtijdige inbreng van de raad bij een onderwerp met grote maatschappelijke impact.

Kanttekenings/risiko's

1. Kennisnemen van het concept warmteprogramma kan verwachtingen oproepen

Het bespreken van een concept kan bij raadsleden en inwoners de indruk wekken dat keuzes al vastliggen. Dit risico wordt ondervangen door in de communicatie duidelijk te benadrukken dat het gaat om een concept en een oordeelsvormende bespreking, en niet om vaststelling.

2. Een brede oordeelsvormende bespreking kan leiden tot uiteenlopende aandachtspunten

Doordat de raad ruimte krijgt om breed aandachtspunten mee te geven, kunnen verschillende en soms tegenstrijdige standpunten naar voren komen. Dit wordt als aanvaardbaar beschouwd, omdat het past bij de kaderstellende en richtinggevende rol van de raad in deze fase.

3. Niet alle inbreng van de raad kan één-op-één worden verwerkt

Het college zal een afweging moeten maken bij het verwerken van de inbreng van de raad, mede op basis van wettelijke kaders, technische haalbaarheid en beschikbare middelen. Dit risico wordt beperkt door transparant te zijn over hoe de input is meegenomen in de verdere uitwerking.

Finânsjes

Aan dit voorstel zijn geen directe financiële consequenties verbonden. De oordeelsvormende bespreking betreft het geven van richting en aandachtspunten voor de verdere uitwerking van het warmteprogramma. Eventuele financiële consequenties die voortvloeien uit het definitieve warmteprogramma worden op een later moment aan de raad voorgelegd en zijn ook vastgesteld bij de besteding van CDOKE [20253055373].

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Bij het opstellen van het concept warmteprogramma zijn en worden inwoners, dorpsbelangen en andere betrokken partijen betrokken via verschillende participatie- en communicatietrajecten. Inwoners zijn geraadpleegd via onze DenkMee-website en via een vragenlijst. Daarnaast is de dorpenaanpak een belangrijk middel om inwoners en dorpsbelangen te laten meedenken over de warmtetransitie in hun dorp. Ook vindt afstemming plaats met andere overheden en samenwerkingspartners. De oordeelsvormende bespreking met de gemeenteraad vormt onderdeel van dit proces en draagt bij aan een zorgvuldige verdere uitwerking van het warmteprogramma.

Kommunikaasje

Voor de energie- en warmtetransitie is extra communicatiecapaciteit ingezet. Waar nodig wordt de afdeling Communicatie betrokken. Voor de energietransitie en de dorpenaanpak zijn communicatiestrategieën opgesteld; deze zijn als bijlage toegevoegd.

Yntegraliteit

Bij het opstellen van het warmteprogramma zijn relevante interne afdelingen en collega's betrokken. Er heeft afstemming plaatsgevonden met onder andere beleidsvelden als duurzaamheid, ruimtelijke ordening, financiën, communicatie en juridische zaken, zodat het warmteprogramma integraal is opgesteld en aansluit bij bestaand beleid en lopende processen.

Previnsje

Dit voorstel heeft geen directe relatie met preventie. In de verdere uitwerking en uitvoering van het warmteprogramma wordt waar mogelijk aandacht besteed aan het voorkomen van energiearmoede en het beperken van negatieve effecten voor kwetsbare huishoudens.

Gearwurking

Bij het opstellen van het warmteprogramma is gebruikgemaakt van een gezamenlijk ondersteuningstraject met alle Friese gemeenten. In dit traject is kennis en ervaring uitgewisseld en is afgestemd over aanpak en uitgangspunten, zodat het warmteprogramma aansluit bij regionale ontwikkelingen en landelijke kaders.

Ferfolchtrajekt

De aandachtspunten en richtinggevende uitspraken uit de oordeelsvormende bespreking worden verwerkt in de verdere uitwerking van het warmteprogramma. Het concept warmteprogramma wordt vervolgens conform de geldende procedure ter inzage gelegd. Na verwerking van eventuele reacties stelt het college het definitieve warmteprogramma vast. De gemeenteraad wordt over het vervolg en het vastgestelde programma geïnformeerd.

Evaluaasje

Het warmteprogramma wordt periodiek gemonitord en geëvalueerd. Conform de wettelijke vereisten wordt het warmteprogramma minimaal eens per vijf jaar geactualiseerd. De gemeenteraad wordt geïnformeerd over de voortgang en eventuele bijstellingen.

Buitenpost, 20 januari 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. J.D. de Vries MSc